

تعلیم الایمان

مدل

دعقائد و ابتدائی کتاب

مؤلف

مولوی محمد خان مقبول کدنوی

ناشر

المکتبۃ الحقانیۃ

مسجد کوٹھہ بوغرہ روڈ چمن

۰۳۱۱۸۳۳۴۰۸۸

خفی

بسم اللہ الرحمن الرحیم

کتابت الدین لایف صدیق

دانش کتب گروپ نئی کرام پور
اس گروپ میں کتابیں قرآن و احادیث و اشاعت، فنی، شافعی، مالکی،
حنبل، دیوبند، علماء حق کے عقائد کے مطابق ہوں گی مختلف
زبانوں میں اسلامی کتب پشاور عربی اردو فارسی جیسے کتبیر،
قرآنی و عربی کتب فارسی کتب و غیرہ۔

کتابت اللہ ایف صدیق

حنبل

+923052488551
+923247442395

basypsa

مالکی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالزَّمَّهْمُ كَلِمَةُ التَّقْوَى ﴿سورة الفتح﴾ ﴿الآية ٢٠﴾

تعلیم الایمان

مدل

دعائیدو ابتدایی کتاب

مؤلف

مولوی محمد خان مقبول کدنوی

ناشر

المکتبة الحقانیة

مسجد کوٹھہ بوغره روڈ چمن ۰۳۱۱۸۳۳۴۰۸۸

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم : تعليم الايمان

تأليف لطيف : مولوي محمد خان مقبول

تصحیح او نظر ثاني : پخپله مولف حفظه الله

چاپ : المكتبة الحقانية

مسجد کوخه بوغره رود چمن 0311 8334088 \\\ 0700275065

ددې کتاب د بيا چاپ واک يوازي او يوازي د مکتبه الحقانيه چمن په نوم محفوظ دی

كِتَابٌ قَدْ حَوَى دُرًّا بِعَيْنِ الْحُسْنِ مَلْحُوظَةً
لِهَذَا أَقْلْتُ تَنْبِيَهَا حُقُوقِ الطَّبْعِ مَحْفُوظَةً

زموږ سره د پښتو، عربي، فارسي، اردو او انگرېزي کمپوز ژباړې او چاپ اسانتيا مننه همداراز ستاسو اسلامي، علمي، ادبي، تاريخي، ژبنيز او فرهنگي کتابونو خپرونو يوازي اداره د تمې لپاره 03003988249 0707032793

اعتذار : موږ تر خپله وسه پورې د تصحيح پوره کوشش کړې دی

خو بيا مرکه کومه غلطې په نظر درسي اصلاح يې کړئ او موږ ته

خبر را کړئ چي د بيا چاپ لپاره اصلاح سي او تاسي مر د خپل په

کار کي راسره شريک سي. والسلام. 0334 6587208

يو ضروري درخواست

موږ دغه رساله د الله جل جلاله په فضل سره تکميل کړه له

مدرسينو حضراتو څخه دا هيله کوو چي د ماشومانو په

درسي نصاب کي دې شامله کړي ترڅو يې نفع عامه سي.

اللهم اغفر لي ولوالدي ولجميع المسلمين المظلومين. آمين.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 شروع کوم په نامه د هغه خدای ﷻ چې دېر مهربانه او بخښونکي دي
 أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
 پناه غواړم په خدای سره د شیطان څخه چې تر ټلې دی

د اسلام پنځه (۵) بناوي دي

(۱): اوله کلمه طَيِّبَه (يعني پاکه اوبڼکه)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ

نسته هيڅ لا تنق د عبادت ماسيوا د يو الله ﷻ څخه. او مُحَمَّدٌ ﷺ رَسُولُ د خدای ﷻ دي

(۲): دوهم: پنځه وخته لمونځ ادا کول دي.

سهار، ماپښين، مازديگر، ماښام او ماخوستن.

(۳): دريم: درمضان دمياشتي روژه نيول.

(۴): څلورم: زکوة د مال ورکول. (۵): پنځم: حج کول.

بغاړي شريعتي مله ۶ جلد اول

په اسلام کي څلور (۴) مذهب دي

(۱): اول: دامام اعظم ابو حنيفه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

(۲): دوهم: دامام شافعي رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

(۳): دريم: دامام مالک رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

تکثير مظهر له صفحه ۴۴ څخه دوهم

(۴): څلورم: دامام احمد بن حنبل رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ.

موږ دامام اعظم ابو حنيفه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ په مذهب يو.

سوال: دامام اعظم ابو حنيفه رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ د چا په مذهب دی؟

خواب: امام اعظم ابو حنيفه رحمته الله عليه په خپل مذهب دی.
سوال: خپل مذهب يې دڅه شي څخه و؟.

خواب: خپل مذهب يې د قرآن شريف اود احاديثو څخه و.

سوال: قرآن شريف د چا قول دی؟.

خواب: قرآن شريف د الله جل جلاله قول دی.

سوال: حديث د چا قول دی؟.

خواب: حديث د محمد عليه السلام قول دی.

دامام اعظم ابو حنيفه رحمته الله عليه اصلي نوم نعمان اود پلار نوم يې

ثابت وو. وطن يې افغانستان و. ردالمحتار صفحه ۶ جلد اول

دايمان فرضونه

سوال: دايمان فرضونه خودي؟.

خواب: دايمان فرضونه دوه دي

﴿۱﴾ اول: اقرار په ژبه سره.

﴿۲﴾ دوهم: تصديق په زړه سره. رحمت بيان صفحه ۶۱ جلد اول

دايمان حکمونه

سوال: دايمان حکمونه خودي؟.

خواب: دايمان حکمونه اوه ﴿۷﴾ دي. چي پنځه دنيا

سره تعلق لري او دوه د آخرت سره.

- (۱) اول : چي ايمان راوړي ازاد به سي دوژلو څخه .
 (۲) دوهم : خلاص به سي دبندي کېدو څخه .
 (۳) دريم : مال به يې په امان سي .
 (۴) څلورم : دناحقه زهيرېدلو څخه به په امان سي .
 (۵) پنځم : له بد گمانۍ څخه به خلاص سي .
 (۶) شپږم : ددورځ له ابدې عذاب څخه به خلاص سي .
 (۷) اووم : جنت به يې غاى وي . رحمت بيان صفحه ۸۱ جلد اول

دايمان صفتونه لس (۱۰) دي

- (۱) اول : ايمان راوړل پر الله ﷻ .
 (۲) دوهم : ايمان راوړل پر ملائكو دالله ﷻ .
 (۳) دريم : ايمان راوړل پر كتابودالله ﷻ .
 (۴) څلورم : ايمان راوړل پر نبيانودالله ﷻ .
 (۵) پنځم : ايمان راوړل پر ورځ داخرت .
 (۶) شپږم : ايمان راوړل پردې چي خيراوشر له جانبه دالله ﷻ دى .
 (۷) اوم : ايمان راوړل پر بياراژوندي کېدو وروسته ترمړگ .
 (۸) اتم : ايمان راوړل پر نومانوندالله ﷻ .

﴿۹﴾ نهم : ایمان راورل پر صفاتو دالله ﷻ .

﴿۱۰﴾ لسم : قبول دالله ﷻ حکمونه اور کتونه .

رساله قطب المدين صفحه ۱۶۱

سل (۱۰۰) صحيف او خلور (۴) لوی کتابونه دي

لس ﴿۱۰﴾ صحيفې پر آدم ﷺ نازلي سويدي .

لس ﴿۱۰﴾ صحيفې پر ابراهيم ﷺ نازلي سويدي .

پنخوس ﴿۵۰﴾ صحيفې پر شيث ﷺ نازلي سويدي .

دېرش ﴿۳۰﴾ صحيفې پر ادريس ﷺ نازلي سويدي .

خلور (۴) لوی کتابونه

﴿۱﴾ اول : زبور پر داؤد ﷺ نازل سويدي .

﴿۲﴾ دوهم : تورات پر موسیٰ ﷺ نازل سويدي .

﴿۳﴾ دريم : انجيل پر عيسى ﷺ نازل سويدي .

﴿۴﴾ خلورم : قرآن کریم پر حضرت محمد ﷺ نازل

التفسيرات الاحمليه صفحه ۲۷

سويدي .

دايمان اوه (۷) شرطونه دي

﴿۱﴾ اول : ایمان په غیوراورل .

﴿۲﴾ دوهم : علم غیب خاصه دالله ﷻ بلل

﴿۳﴾ دریم : په خپل اختیار ایمان راوړل.

﴿۴﴾ څلورم : چي الله ﷻ حلال کړي وي هغه حلال بلل

﴿۵﴾ پنځم : چي الله ﷻ حرام کړي وي هغه حرام بلل

﴿۶﴾ شپږم : دالله ﷻ د عذابو پېرېدل.

﴿۷﴾ اوم : دالله ﷻ درحمت امید کول . رستیا د مسله ۲۶ جلد اول

دایمان دراوړو دوه ﴿۲﴾ شرطونه دي

﴿۱﴾ اول : عقل دی . ﴿۲﴾ دوهم : بلوغ دی

د قلمتار مسله ۲۹۵ جلد شپږم

دایمان ساتلو درې ﴿۳﴾ شرطونه دي

﴿۱﴾ اول : شکر پرایمان کول .

﴿۲﴾ دوهم : پېره پر زوال دایمان کول .

﴿۳﴾ دریم : پر چا ظلم نه کول . رحمت بیان صفحه ۸۲ جلد اول

دایمان اوه ﴿۷﴾ واجبه دي

﴿۱﴾ اول : سرسایه ادا کول . ﴿۲﴾ دوهم : اختری کول .

﴿۳﴾ دریم : وتر کول . ﴿۴﴾ څلورم : وسیله رحمي کول .

﴿۵﴾ پنځم : دموړ او پلار خلعت کول .

﴿٦﴾ : شپږم : دښځي لپاره دخپل خاوند خدمت کول .

رحمت بيان صفحه ۳۱۸ جلد اول

﴿٧﴾ : اوم : عمره کول .

اسلام او ايمان سره يو دی . دين ددواړو لپاره نوم دی .

ابوالمنتهی صفحه ۸۳

د حضرت محمد ﷺ دپلار نوم عبدالله او دمور نوم يې بي بي آمنه اود رضاعي ﴿شيدې وركونكې﴾ مور نوم يې حليمه ده .

تنبيه الغافلين صفحه ۳۹۰

دايمان اوه ﴿٧﴾ سنه دي

﴿١﴾ اول : سنتي کول دي . ﴿٢﴾ دوهم : برېتونه کوچني کول دي . ﴿٣﴾ دريم : دپوزي وړېښتان غچي کول دي .

﴿٤﴾ څلورم : نوکان کوچني کول دي . ﴿٥﴾ پنځم : دېغلو ﴿تخرگو﴾ وړېښتان کښل يا خريل دي . ﴿٦﴾ شپږم : دنارينه لپاره دسر وړېښتان څوڼي کول يا خريل دي .

﴿٧﴾ اوم : ترنامه لاندې وړېښتان خريل دي . رحمت بيان صفحه ۳۵۸ جلد اول

په قبر کي درې ﴿٣﴾ سواله نکير او منکر کوي

﴿١﴾ اول سوال : ﴿مَنْ رَبُّكَ﴾ رب دي څوک دی؟ .

﴿١﴾ اول جواب : رب مي الله ﷻ دی

﴿٢﴾ دوهم سوال : ﴿وَمَا دِينُكَ﴾ دين دي څه دين دی؟ .

﴿۲﴾ دوہم جواب : دین می اسلام دی .

﴿۳﴾ دریم سوال : ﴿وَمَنْ تَبِیَّکَ﴾ نبی دی شوک دی ؟

﴿۳﴾ دریم جواب : نبی می حضرت محمد ﷺ دی .

بخاری شریف ملحه ۱۸۲ جلد اول

داوداسه دواجبیدلو شرطونه ﴿۵﴾ پنخه دی

﴿۱﴾ اول : مسلمان به وی پرکافر اودس واجب نه دی .

﴿۲﴾ دوہم : بالغ به وی نابالغہ اودس واجب نه دی .

﴿۳﴾ دریم : عاقل به وی پرلیونی پرمست اوہی
ہونہ اودس واجب نه دی .

﴿۴﴾ ثلورم : داوہو پراستعمال به قادروی کہ
قادر نہ وپراستعمال داوہو نو بیا اودس نہ دی
پرواجب .

﴿۵﴾ پنخم : دونه وخت به وی چي اودس اوتکبیرتحریمہ
دوارہ پہ کنبی خایہی مثال کافرہ دومرہ تنگ وخت
کی اسلام راوی چي اودس اولمونخ دوارہ نہ کی خایدل
نو بیا اودس نہ دی پرواجب . یا مثال نابالغہ پہ دومرہ

تنگ وخت کي بالغ سو چي اودس اوتکبير تحريره
دواړه نه کي ځايدل نوبيا اودس نه دی پروا جب.
علم الفقه صفحه ۵۲

داوداسه دصحت شرطونه ﴿۳﴾ درې دي

- ﴿۱﴾ اول : داوداسه ټولو اندامو ته اوبه رسول که ديوه ورپښته اندازه ځای وچ پاته سونواودس يې صحيح نه دی.
- ﴿۲﴾ دوهم : چي داوداسه پراندامو به داسي شئ نه وي چي اوبه اندامو ته نه پرېږدي لکه تنگه گوتمی يا ايلقي.
- ﴿۳﴾ دريم : چي داوداسه په حالت کي داوداسه ماتونکي شيان به نه وي ماسوا دمعدور څخه لکه وچاته چي دسوزاک ناجوري ورپېښه سوې وي هروخت يې بولي رواني وي نوددغه چا اودس په دغه حالت کي صحيح کيږي . علم الفقه صفحه ۵۳

داوداسه فرضونه ﴿۴﴾ څلور دي

- ﴿۱﴾ اول : مخ پرېولل دتندي څخه بيا ترزني پوري ديوه غوږ څخه بيا تريل غوږ پوري .
- ﴿۲﴾ دوهم : لاسونه پرېولل ترېږي پوري ېږي هم په کښي داخلي دي .

﴿۳﴾ دريم : دسرڅلورمه حصه مسح كول دى .

﴿۴﴾ څلورم : دپښو پرېولل تر بجلکو پوري

بجلکي هم په کښي داخلي دي . هدايه صفحه ۴

داوداسه واجب ﴿۴﴾ څلور دي

﴿۱﴾ اول : دوریځو پرېولل واجب دى .

﴿۲﴾ دوهم : پرېيره اوبه تېرول که ګڼه وه پوست

يې نه ښکاره کېدى او که کوسه ؤ پوست يې

معلومېدى نوبيايې پرېولل فرض دي .

﴿۳﴾ دريم : دبرېتو پرېولل واجب دى .

﴿۴﴾ څلورم : که ديوچا په لاس کښي بل لاس

راشين سوى ؤ ددالاس پرېولل واجب دى که يې

کار ځني اخيستلاى سو . يايې په پښه کي بله

پښه راشنه سوې وه دداپښې پرېولل واجب دى که

يې کار ځني اخيستلاى سو . کتاب الفقه صفحه ۵۳

د تيمم دو جوب ﴿٧﴾ اوه شرطونه دي

﴿١﴾ اول شرط: اسلام دی پر کافر باندې تيمم نه دی واجب.

﴿٢﴾ دوهم شرط: عقل دی پر ليونې باندې تيمم نه دی واجب.

﴿٣﴾ دريم شرط: بلوغ دی پر نابالغ باندې تيمم نه دی واجب.

﴿٤﴾ څلورم شرط: اوداسه يا غسل ته به اړتيا وي که اړتيا نه وي پاک وي پر هغه تيمم نه دی واجب.

﴿٥﴾ پنځم شرط: پر کومو شيانو چي تيمم جائز وي دهغه شيانو پر استعمال به قادر وي که پر هغه شيانو چي تيمم پر جائز دی قادر نه وئو يا تيمم نه دی پروا چې.

﴿٦﴾ شپږم: دلمانځه دوخت د تنگېدو د وجې تيمم نه پروا چېږي.

﴿۷﴾ اوم : دومره وخت به وي چي تيمم اولمونځ به دواړه په کښي ځاييږي که دومره وخت نه و چي تيمم اولمونځ دواړه نه په کښي ځاييدل نو بيا تيمم نه دی پرواجب . کتاب الفقه صفحه ۱۳۲

د تيمم د صحت ﴿۶﴾ شپږ شرطونه دي

- ﴿۱﴾ اول : اسلام دی د کافر تيمم نه دی صحيح .
- ﴿۲﴾ دوهم : نيت کول دی چي دا تيمم د پاڼي لپاره يا دلمانځه لپاره يا د قرآن شريف د تلاوت لپاره هر عبادت چي کوي دهغه نيت به کوي .
- ﴿۳﴾ دريم : ټوله مخ او دواړه لاسونه مسح کول دي .
- ﴿۴﴾ څلورم : د تيمم پراندا مو به وازگه او گوتمی نه وي .

﴿۵﴾ پنځم : پوره دواړه لاسونه يا دهغو پرزياتره حصه مسح کول .

﴿۶﴾ شپږم : په کومو شيانو چي تيمم ماتيږي هغه شيان به نه وي . کتاب الفقه صفحه ۱۳۲

د تیمم فرائض ﴿۲﴾ خلور دي

﴿۱﴾ اول : نیت کول .

﴿۲﴾ دوهم : دوهم پر خاوره دواړه لاسونه وهل .

﴿۳﴾ دریم : مخ مسح کول .

﴿۴﴾ خلورم : لاسونه د څنگلو سره مسح کول .

کتاب الفقه صفحه ۱۳۷ جلد اول

د تیمم واجب ﴿۳﴾ درې دي

﴿۱﴾ اول : د تنګي ګوتمی تنګ ساعت او تنګو بنگړو

کښل واجب دي .

﴿۲﴾ دوهم : که داویو د نژدې والي دلیل وي نو بیا سل

ګامه پسې تلل یا بل څوک پسې لېږل واجب دی .

﴿۳﴾ دریم : که د ملګري سره اوبه وي او دور کولو

امید یې وي نو اوبه ځني غوښتل . مظاهر حق صفحه ۵۵۲ جلد اول

د غسل دواجب دلو ﴿۷﴾ اوه شرطونه دي

﴿۱﴾ اول : مسلمان به وي پر کافر باندي غسل نه

دی واجب .

﴿٢﴾ دوهم : بالغ به وي پرنا بالغ باندي غسل نه دی واجب .

﴿٣﴾ دريم : عاقل به وي پر مست پرليونی او پېهونه باندي غسل نه دی واجب .

﴿٤﴾ ثلورم : دپاکو او بوپر استعمال به قدرت لري که د پاکو او بوپر استعمال قدرت نه درلود نو بيا غسل نه دی پروا جب . ﴿٥﴾ پنځم : دومره وخت به وي چي غسل اولمونځ به دواړه په کښي ځاييږي که دومره وخت نه ؤ چي غسل اولمونځ دواړه نه په کښي ځاييدل نو بيا غسل نه دی پروا جب .

﴿٦﴾ شپږم : لويه بې اودسيا به ورپېښه وي که لويه بې اودسيا نه وه ورپېښه نو بيا غسل نه دی پروا جب .

﴿٧﴾ اوم : چي لويه بې اودسيا ورپېښه سول په دستي غسل کول نه پر لازميږي لکه د شپې په اوله حصه کي جنب سويانښځه د حيض څخه پا که سوه دسهارو خواته دي غسل وکړي .

د غسل د صحت ﴿٣﴾ درې شرطونه دي

- ﴿١﴾ اول : ټول بدن پرېوولل دي که دیوه ورېښته په اندازه وچ ځای پاته سونو غسل یې نه صحیح کیږي .
- ﴿٢﴾ دوهم : پریدن به داسې شیء نه وي چې بدن ته اوبه نه پرېږدي لکه گوتمی، رنگ، یا تنگ بنگړی .

﴿٣﴾ دریم : هغه شیان چې دهغوی په وجه پرانسان باندې غسل واجبېږي لکه د غسل په حالت کې مني راووزي یا حیض نه وي ختم سوی ښځه غسل کوي نو دا غسل نه صحیح کیږي . علم الفقہ صفحه ۸۴ جلد اول

د غسل ﴿٣﴾ درې فرائض دي

- ﴿١﴾ اول : خوله پرېوولل .
- ﴿٢﴾ دوهم : پټز پرېوولل .
- ﴿٣﴾ دریم : ټوله بدن پرېوولل . هدايه صفحه ۱۰ جلد اول

د غسل واجب ﴿٤﴾ څلور دي

- ﴿١﴾ اول : په خوله اوبه غرغره کول .
- ﴿٢﴾ دوهم : په پوزه اوبه سون کول .
- ﴿٣﴾ دریم : د ښځو اوناړینه و لپاره د سرورېښتيانو خلاصه لاره به لار .

﴿٤﴾ خلورم : دیوزی ترنرمی پوری اویہ رسول .

علم الفقه صفحہ ۹۴ جلد اول

دلمانخہ ﴿٨﴾ اتہ شرطونہ دی

﴿١﴾ اول : پہ پا کو اویہ سرہ اودس کول کہ پاکی اویہ نہ
وی بیا تیمم وهل .

﴿٢﴾ دوہم : دبذ ن پا کوالی .

﴿٣﴾ دریم : دکالو پا کوالی .

﴿٤﴾ خلورم : چپی پرکوم خای لمونخ کوی هغه خای بہ
پاک وی .

﴿٥﴾ پنجم : عورت پتہول دی دنارینہ عورت د نامہ
خنخہ بیا ترخننگنو پوری دی بنخہ تہولہ عورت دہ مخ
یہ نہ دی عورت پہ لمانخہ کی لاسونہ تر مہوندو
پوری نہ دی عورت پہ لمانخہ کی پینہی تریجلکو
پوری نہ دی عورت .

﴿٦﴾ شپہم : دقبلی طرفتہ مخ کول .

﴿٧﴾ اوم : دلمانخہ نیت کول .

﴿٨﴾ اتم : لمونخ پہ خپل وخت کی کول . شروط الصلوۃ

دلمانځه فرائض ﴿٦﴾ شپږدي

- ﴿١﴾ اول : اول تكبير تحریمه ویل دي .
- ﴿٢﴾ دوهم : كه عذرنه وي په ولاړي لمونځ كول دی .
- ﴿٣﴾ دریم : دقرآن شریف دري کوچني آیتونه ویل دي
یا یواوړد آیت ویل .
- ﴿٤﴾ څلورم : ركوع كول .
- ﴿٥﴾ پنځم : سجدي كول .
- ﴿٦﴾ شپږم : آخره ناسته دومره كول چي التحیات په
كښي ویل کیږي . هدايه صفحه ٩٢

دلمانځه واجب ﴿٧﴾ اوه دي

- ﴿١﴾ اول : الحمد لله ویل .
- ﴿٢﴾ دوهم : اوله ناسته كول .
- ﴿٣﴾ دریم : په آخره ناسته كي التحیات ویل .
- ﴿٤﴾ څلورم : دامام په زوره قرائت ویل په هغه وخت
كي چي په زوره ویل کیږي .
- ﴿٥﴾ پنځم : دامام په پټه قرائت ویل په هغه وخت كي
چي په پټه ویل کیږي .

﴿٦﴾ شپڻم : اَللّهُمَّ اِنَّا دَعَايِي قَنُوت . يَا اَللّهُ رَحْمَةً
وترد پښه آخري ركعت كي ويل دي .

﴿٧﴾ اوم : په ركنو كي به اراموالي كوي . شروط الصلوة

د لمانځه مفسدات ﴿١٢﴾ څوارلس دي

﴿١﴾ اول : غاړي تازه كول دي بې له عذره .

﴿٢﴾ دوهم : ويل دي نُرْبِي والاته يرحمك الله .

﴿٣﴾ دريم : فتح وركول دی ماسوا دخپل امام .

﴿٤﴾ څلورم : كلمه د لا اِلَهَ اِلَّا اللهُ ويل دی كه په قصد
د جواب وو او كه په قصد دخبرتياوو نو بيا لمونځ نه
فاسدوي .

﴿٥﴾ پنځم : لڅښدل دعورت دي .

﴿٦﴾ شپږم : پورته كول د ژړا دی كه د درده څخه
اوپاله غمه څخه وو او كه وه ژړا د يادولو د جنت څخه يا
ديادولو د دوزخ څخه نو بيا لمونځ نه فاسدوي .

﴿٧﴾ اوم : جواب وركول د سلام په لاسو سره يا په ژبه سره .

﴿٨﴾ اتم : يادېدل د قضائي لمانځه چي ترتيب يې نه
وي ساقط سوی .

﴿٩﴾ نهم : عمل كثير «دېر کار کول» دی که په لاس سره وي یا په بل اندام سره .

﴿١٠﴾ لسم : خبري کول که په قصده سره وي یا په هېره سره .

﴿١١﴾ یولسم : خوراک یا چینښاک کول دی په لمانځه کي .

﴿١٢﴾ دولسم : په لمانځه کي «اِه یا اویا اوه» کول .

﴿١٣﴾ دیارلسم : په لمانځه کي خدا کول په زوره یا کرار خندل .

﴿١٤﴾ څوارلسم : بېسده کېدل په لمانځه کي . شرط العلماء

دروژي د فرضیت شرطونه ﴿٤﴾ څلور دي

﴿١﴾ اول : مسلمان به وي پر کافر فرض نه ده .

﴿٢﴾ دوهم : عاقل به وي پر لېوني فرض نه ده .

﴿٣﴾ دریم : بالغ به وي پر نابالغ فرض نه ده .

﴿٤﴾ څلورم : علم به لري په فرضیت دروژي .

نورالایضاح صفحه ۱۳۵

دروژي د واجب والي داداء کولو لپاره شرطونه ﴿٣﴾ درې دي .

﴿١﴾ اول : جوړووالی دی له داسي ناجوړي څخه چي روژه نه سي نیولای .

﴿۶﴾ دوهم : بنه به په حیض او نفاس کي نه وي .

﴿۲﴾ دریم : مقیم به وي مسافر به نه وي . نورالایضاح صفحه ۱۳۵

د زکوة دواجب د لو شرطونه ﴿۱۲﴾ دولس دي

﴿۱﴾ اول : مسلمان به وي پر کافر زکوة نسته .

﴿۲﴾ دوهم : بالغ به وي پر نابالغ واجب نه دی .

﴿۳﴾ دریم : عاقل به وي پر لېوني واجب نه دی .

﴿۴﴾ څلورم : د زکوة په فرضیت به خبر وي .

﴿۵﴾ پنځم : ازاد به وي پر غلام نسته .

﴿۶﴾ شپږم : د داسي شي دنصاب خاوند به وي چي يو کال

پاته کېدای سي او هغه شيان چي پوره يو کال په خپل

حال روغ نه سي پاته کېدلای لکه خټکی او نوره ترکاري

نو په هغو باندې زکوة فرض نه دی بلکه عشر دی .

﴿۷﴾ اوم : د کال په سراو پای دواړو کي به د پوره

نصاب خاوند وي .

﴿۸﴾ اتم : د داسي قرض څخه به خلاص وي چي مال

توله په کبني ولاړ سي ده ته شی نه سي پاته .

﴿۹﴾ نهم : مال به د ضرورت اصلي څخه زیات وي .

﴿١٠﴾ لسم : مال به يې په خپل ياد خپل وکیل په واک کي وي .

﴿١١﴾ يولسم : له دادرو صفتو څخه به يو صفت په دغه مال کي وي هغه داچي نقدیت ، زیادت ، نیت د تجارت .

﴿١٢﴾ دولسم : په دغه مال کي به دبل چا حق نه وي لکه عشر . علم الفقہ صفحه ٢١ جلد ٢١ څلورم

د زکوٰۃ د اداء کېدو شرطونه ﴿٥﴾ پينځه دي

﴿١﴾ اول : مسلمان به وي پر کافر فرض نه دی .

﴿٢﴾ دوهم : زکوٰۃ ورکونکی به عاقل وي پر لېوني فرض نه دی .

﴿٣﴾ دريم : د زکوٰۃ ورکولو پړوخت د زکوٰۃ نیت کول دی که د زکوٰۃ د مال د جلا کېدو پړوخت يې د زکوٰۃ نیت کې وي نو دغه نیت يې صحيح دی .

﴿٤﴾ څلورم : کوم چاته چي زکوٰۃ ورکول کيږي هغه د دغه مال پوره مالک گرځول .

﴿٥﴾ پنځم : د زکوٰۃ مال داسي چاته ورکول چي

مستحق يې وي . علم الفقہ صفحه ٢١ جلد ٢١ څلورم

د عشر دوجوب شرطونه ﴿٤﴾ څلور دي

﴿١﴾ اول : د عشرې مځکې مالک به مسلمان وي نو پرده عشرسته که مالک يې کافروي بيا عشرسته خراج پرسته .

﴿٢﴾ دوهم : مځکه به عشرې وي خراجي به نه وي .

﴿٣﴾ دريم : د مځکې څخه به فصل راوتلي وي که مځکې حاصل نه وي کړی نو بيا عشرسته .

﴿٤﴾ څلورم : کرل سوي شی به داسې شی وي چي دهغه څخه به نفع اخيستل کېدلای سي . بدائع الصنائع صفحه ١٧١-١٧٨ جلد دوم

د حج د فرضيت شرطونه ﴿٨﴾ اته دي

﴿١﴾ اول : مسلمان به وي پر کافرنه دي فرض .

﴿٢﴾ دوهم : عاقل به وي پر لېوني نه دي فرض .

﴿٣﴾ دريم : بالغ به وي پر نابالغ نه دي فرض .

﴿٤﴾ څلورم : ازاد به وي پر مريي نه دی فرض .

﴿٥﴾ پنځم : د حج وخت به وي .

﴿٦﴾ شپږم : قدرت به لري پر توبنه باندي .

﴿٧﴾ اوم : قدرت به لري پر کرایه باندي .

﴿٨﴾ اتم : علم به لري په فرضيت سره د حج .

مظاهر حق صفحه ۳۴۰ جلد غلورم

د حج د وجوب شرطونه ﴿٥﴾ پنځه دي

﴿١﴾ اول : جوړ به وي ناجوړه به نه وي چي حج وړ سره نه سي کولای .

﴿٢﴾ دوهم : مانع به نه وي لکه حکومت يا پاسپورت .

﴿٣﴾ دريم : لاره به په امن وي .

﴿٤﴾ غلورم : که ښځه وي نوييا به خپل خاوند يا محرم ورسره وي .

﴿٥﴾ پنځم : ښځه به په عده کي نه وي . نور الايضاح صفحه ۱۶۲

د حج فرائض ﴿٣﴾ درې دي

﴿١﴾ اول : احرام تړل . ﴿٢﴾ دوهم : پر عرفات

درېدل د ذوالحجې پر نهمه د لمر له زواله بيا د ذوالحجې تر لسمي د سهار تر سپېدو پوري .

﴿٣﴾ دريم : طواف زيارت دی چي د ذوالحجې د لسمي

د سهار څخه بيا د ذوالحجې تر دولسمي پوري د سرخړيلو يا کوچني کولو څخه وروسته .

رحمت بيان صفحه ۱۰۵ جلد اول

د حج واجبات ﴿٦﴾ شپږ دي

- ﴿١﴾ اول : په مزدلفه کي درېدل .
- ﴿٢﴾ دوهم : د صفا او مروۍ په مینځ کي تگ کول .
- ﴿٣﴾ دریم : د شیطانانو ویشتل .
- ﴿٤﴾ څلورم : د حج قران او تمتع لپاره اختړی کول .
- ﴿٥﴾ پنځم : د سرور پښتان خریل یا کوچني کول .
- ﴿٦﴾ شپږم : د بهرنیو ورغلو خلکو طواف رخصت کول .

مظاهر حق صفحه ۳۴۲ جلد څلورم

د عمرې د وجوب شرطونه ﴿٨﴾ اته دي

- ﴿١﴾ اول : مسلمان به وي .
- ﴿٢﴾ دوهم : عاقل به وي .
- ﴿٣﴾ دریم : بالغ به وي .
- ﴿٤﴾ څلورم : ازاد به وي .
- ﴿٥﴾ پنځم : د حج په داپنځو ورځو کي مکروه تحریمي ده د ذوالحجې د نهمه څخه بیا تر دیارلسمه پوري .
- ﴿٦﴾ شپږم : قدرت به لري پر توبه باندي .
- ﴿٧﴾ اوم : قدرت به لري پر کرایه باندي .

۱) اتم: علم به د عمرې پرواجباتولري. مظاهر حق صفحه ۲۴۰ جلد علوم

د عمرې فرائض ﴿۲﴾ دوه دي

﴿۱﴾ اول: احرام تړل د احرام لپاره تلبيیه او نیت دواړه فرض دي .
﴿۲﴾ دوهم: طواف دی

د طواف لپاره نیت فرض دی . معلم الحجاج صفحه ۲۰۵

د عمرې ﴿۲﴾ دوه واجبه دي

﴿۱﴾ اول: تر صفا او مروءه تګ کول .
﴿۲﴾ دوهم: د سرور بښتیاڼ خریل یا کوچني کول .

معلم الحجاج صفحه ۲۰۵

د شریعت حکمونه اته دي

﴿۱﴾ اول: فرض هغه دي چي په دلیل قطعي سره ثابت وي بې له عذره پرېښوونکی یې فاسق اود عذاب لایق ګرځي او منکري یې کافر دی .
فرض بیا پر ﴿۲﴾ دوه قسمه دي

﴿۱﴾ اول: فرض عین! فرض عین هغه دي چي کول یې د هر نړاوبښځي لازم دي لکه! المونځ، روژه، زکوة اوداسي نور

﴿٢٦﴾ دوهم : فرض كفائي ! فرض كفائي هغه دی چي کول يې پرهر يوه ضروري نه وي بلکه د بعضو خلکو په اداء کولو سره دنورو خلکو له ذمې څخه ساقطیږي او که له یو خلکو نه وکړی نو ټوله خلک گناهگار کيږي لکه د جنازې لمونځ اوداسي نور.

ردالمحتار صفحه ٣١٥ جلد دوم

﴿٢٧﴾ دوهم : واجب ! واجب هغه دي چي په دليل ظني سره ثابت وي دليل ظني هغه دی چي په ده کي بل ضعیف احتمال وي او تر دليل قطعي په درجه کي وروسته وي بې عذره پرېښوونکی يې فاسق دی او د عذاب لایق دی منکر يې فاسق: مثال! په اخره ناسته کي التحیات ویل اوداسي نور . ردالمحتار صفحه ٥٢٩ جلد دوم

﴿٢٨﴾ دریم : سنت ! سنت هغه دی چي نبي عليه السلام یا اصحابو کړی وي سنت پر ﴿٢٧﴾ دوه قسمه دی یو سنت مؤکد دوهم سنت غیر مؤکد .

﴿٢٩﴾ اول : سنت مؤکد هغه فعل دی چي نبي عليه السلام یا اصحابو همېشه کړی وي بې عذره يې هيڅکله نه وي پرې ایښي لکه د سهار سنت اوداسي

نور ددغه سنت مؤکد حکم هم د عمل په اعتبار سره واجب دی چې عذره پرېښوونکی یې فاسق او گنهگار دی او د نبي عليه السلام د شفاعت څخه یې نصیبه وي.

﴿۲﴾ دوهم : سنت غیر مؤکد ! سنت غیر مؤکد هغه فعل دی چې نبي عليه السلام یا اصحابو کړی وي چې عذره یې یو وخت هم پرې ایښی وي کونکي یې د ثواب لائق دي نه کونکي یې د عذاب لائق نه دي اودغه سنت غیر مؤکد ته سنت زائده هم وایي لکه د وترو وروسته دوه رکعت کول اوداسي نور.

ردالمحتار صفحه ۳۱۵ جلد دوهم

﴿۳﴾ ثلثم : مستحب ! مستحب هغه فعل دی چې نبي عليه السلام او اصحابو کړی وي همېشه یې نه وي کړی یو وخت وخت یې کړی وي کونکي یې د ثواب حقداره دي مثال : د مازدیگر د لمانځه تر مخه دوه رکعت کول اوداسي نور او پرته کونکي یې هېڅ گناه نسته ، و مستحب ته مندوب هم وایي .

ردالمحتار صفحه ۵۱۲ جلد دوهم

﴿٥٥﴾ پنځم : حرام ! حرام هغه دي چي په دليل قطعي سره ثابت وي منكر يې كافر دی كيونكي يې فاسق دی د عذاب لائق دی مثال : شراب څښل ، غلا كول ، درواغ ويل اوداسي نور . ردالمحتار صفحه ٥٥٦ جلد نهم

﴿٥٦﴾ شپږم : مكروه تحريمي ! مكروه تحريمي هغه دی چي په دليل ظني سره ثابت وي كيونكي يې گنهگار دی د عذاب حقداره دی مثال : دامام ترمنځه سجدې ته تلل اوداسي نور .

﴿٥٧﴾ اوم : مكروه تنزيهي ! مكروه تنزيهي هغه فعل دی چي په نه كولو كې يې ثواب دی او په كولو كې يې عذاب نسته مثال : لاسونه داول الله اكبر په وخت كې ترغوږولو پورته كول اوداسي نور .

ردالمحتار صفحه ٢٨٠ جلد اول

﴿٥٨﴾ اتم : مباح ! مباح هغه فعل دی چي په كولو كې يې ثواب نسته او په نه كولو كې يې عذاب نسته لكه بنكار كول اوداسي نور . ردالمحتار صفحه ٥٥٦ جلد نهم

دتهجد دلمانځه نيت

نيت كومه چي دنبي عليه السلام پر سنت
طريقه دتهجد دوه ركعته لمونځ اداء كړم.

دلمانځه مسائل صفحه ۲۹۸

دسجده تلاوت نيت

نيت كوم دسجده تلاوت په دوه تكبيره سره.

نفع المفتي والسائل صفحه ۱۲۷

دقضايي لمانځه نيت

نيت كوم دزړه داخلاصه لمونځ كوم خدايه
تاته دوه يا څلور ركعته قضايي ولاړيم مخ
پر لوري دكعبې شريفې الله اكبر.

رد المحتار جلد ۱۲۵ چلندوم

دڅاښت دلمانځه نيت

نيت كوم دزړه داخلاصه لمونځ كوم خاص
خداي تعالى لره چي څلور ركعته دڅاښت په
سنت طريقه دنبي عليه السلام اداء كړم.

داشراق لمونځ

نیت کوم دزړه دا خلاصه لمونځ کوم خاص
خدای تعالی لره چي دوه رکعته داشراق په
سنت طریقه د نبي علیه السلام اداء کړم .

دلمانځه مسایل صفحه ۳۰۳

د جنازي دلمانځه نیت

زما نیت دی دزړه دا خلاصه لمونځ کوم خاص
خدای تعالی لره لمونځ د جنازي په څلورو
تکبیراتو سره فرض کفایي ثنا وایم الله جل
جلاله لره سبحانک اللهم درود وایم پر نبي
عليه السلام اللهم صلي اللهم بارک دعا کوم
دا حاضر میت ته اقتداء مي ده په دا حاضر
امام پسې مخ کوونکی یم طرفته د کعبې
شریفې الله اکبر که د چا دمړي دعا نه وي زده
نویا دي داسي وایي ای خدایه بخښه وکه
مورته او مېندو او پلرو زموږ ته او دا مړي ته او

ٿولو مؤمنانو خلق گوتہ او ٿولو مؤمناتو نبخوتہ
ردالمحتار صفحہ ۱۲۹ جلد دريم

د فرض عين دلمانځه نيت

زمانيت دى چي اداء كرم الله تعالى جل جلاله
ته دوه يا څلور ركعتہ فرض په دا حاضر وخت
دسهارا اقتداء مي ده په دا حاضر امام ټيسې مخ
مي دى و طرفته د كعبې شريفې الله اكبر.
فتاوى قاضيخان صفحہ ۴۱ جلد اول

په فرض عين لمانځه كي به دا څلور شيان يادوي

﴿۱﴾ اول: معلومول دلمانځه. ﴿۲﴾ دوهم: الله
جل جلاله لره. ﴿۳﴾ دريم: اقتداء مي ده.

﴿۴﴾ څلورم: مخ مي دى و طرفته د قبلي.
دا هغه وخت چي لمونځ په جماعت سره كوي او
كه يې يوازي كاوه بيا به درې شيان يادوي

﴿۱﴾ اول: معلومول دلمانځه. ﴿۲﴾ دوهم: الله
جل جلاله لره. ﴿۳﴾ دريم: مخ مي دى و طرفته

د قبلې . او داهم په فرض عين لمانځه کي په نورو ټولو لمنځو کي صرف د لمانځه نيت کول کافي دی . د خاص لمانځه نوم او وخت اخيستل ضروري نه دی که يې ياد کړي ښه دی .

صلوة الاوابين

چي د ماښام د لمانځه وروسته شپږ رکعتہ نفل کيږي په درې سلامه .

د شکراني لمونځ

د شکراني لمونځ چي يو چاته نعمت ورسپړي نودوه رکعتہ نفل کول کيږي .

د تحية المسجد لمونځ

تحية المسجد لمونځ دهغه چا لپاره دی چي و مسجد ته ور داخل سي نودوه رکعتہ يا څلور رکعتہ کيږي .

د سفر لمونځ

کله چې یو څوک له خپل وطنه سفر کوي نو ده ته مستحب داده چې دوه رکعت له لمونځ وکړي.

د تراویح نیت

نیت مي کړی د زړه دا خلاصه لمونځ کوم خاص
خدای تعالی لره دوه رکعت له تراویح سنت
اقتداء مي ده په دا حاضر امام پسې ولاړیم مخ
پر طرف د کعبې شریفې الله اکبر.

مظاهر حق صفحه ۵۷۸ جلد اول

د استسقاء د لمانځه نیت

نیت کوم د زړه دا خلاصه لمونځ کوم خاص
خدای تعالی لره دوه رکعت له سنت مخ مي دی
و طرفته د قبلې شریفې الله اکبر

د خسوف د سپوږمۍ د تورېدو لمونځ

نیت مي کړی د زړه دا خلاصه لمونځ کوم خاص خدای
تعالی لره دوه رکعت له سنت مخ مي دی و طرفته د قبلې
شریفې الله اکبر.

د کسوف د لمر د تورېدو لمونځ

نیت مي کړی د زړه د اخلاصه لمونځ کوم خاص
خداي تعالی لره دوه رکعتہ سنت مخ مي دی
و طرفته د کعبې شریفې الله اکبر.

فتاوی رحیمیه صفحہ ۲۲۶ جلد اول

د جمعي د لمانځه نیت

نیت مي کړی د زړه د اخلاصه لمونځ کوم خاص
د خداي تعالی لپاره دوه رکعتہ فرض د جمعي
اقتداء مي ده په داحاضر امام پسې ولاړيم مخ
پر طرف د کعبې شریفې الله اکبر.

فتاوی واحدې صفحہ ۲۳۹ جلد اول

که د جمعه د لمانځه مخکې سنت دی که د لمانځه وروسته سنت وي
نیت مي کړی د زړه د اخلاصه لمونځ کوم خاص
د خداي تعالی لپاره دوه رکعتہ یا خلور رکعتہ
سنت ولاړيم مخ پر طرف د کعبې شریفې الله اکبر

کفایت المفتي صفحہ ۲۶۷ جلد دریم

داختر د لمانځه نیت

نیت مي کړی د زړه د اخلاصه لمونځ کوم خاص
 د خدای تعالی لپاره دوه رکعته واجب سره
 د شپږو تکبیرونو د کوچني اختراقتداء مي ده
 په دا حاضر امام پسې ولاړیم مخ پر طرف
 د کعبې شریفې الله اکبر

که د لوی اختر لمونځ و نو بیادي په نیت کښي
 لوی اختریاد کړي . کتاب الفقه صفحه ۵۵۰ جلد اول

تحیة الوضوء

منځکي تردې چي داوداسه دلوندوالي څخه لاوچ
 سوی نه وي دوه رکعته لمونځ کول مستحب دی

د حاجت لمونځ

که چاته کله یو کار ورپېښ سي یا دیو کار
 حاصلول غواړي نو دوه رکعته لمونځ کول
 مستحب دی بیا د الله تعالی جل جلاله تسبیحات

اوپر نبي عليه السلام درود ويل خپل حاجت
غوښتل د الله جل جلاله څخه.

دتوبي لمونځ

له چا څخه چي يوه گناه وسي نو هغه ته مستحب
داده چي دوه ركعته لمونځ وكړي او دخپلي
گناه بخښنه دي د الله تعالى جل جلاله څخه
وغواړي .

دقتل لمونځ

كله چي يو مسلمان قتل كيږي نو هغه ته مستحب
داده چي دوه ركعته لمونځ وكړي او دخپلو
گناهونو مغفرت له الله جل جلاله څخه وغواړي

دا حرام لمونځ

چي څوك حج كوي نو دا حرام د تر لولو مخكي
دوه ركعته لمونځ سنت وكړي .

داستخاري لمونځ

کله چې چاته په یو کار کې تردد اوشک وي چې ويې کړم او که یانوبیا دوه رکعتہ نفل کیږي وروسته هغه دعا او خپل کار ویل کیږي.

دتسبیح لمونځ

صلوة التسبیح لمونځ مستحب دی خلور رکعتہ کیږي درې سوه تسبیحات په کښي ویل کیږي چې ډېر ثواب لري.

دنصاب درې قسمونه دي

﴿۱﴾ اول: هغه نصاب دی چې په هغه کې وده او نمو شرط دی ددې نصاب سره د زکات او د مال ټول احکام تعلق لري. ﴿۲﴾ دوهم: هغه نصاب دی چې دهغه سره خلور احکام تعلق لري زکات اخیستل ورته حرام دی او اختري پروا جب دی سرسایه پروا جبه ده او د قریبانو نفقه پروا جب ده په دې نصاب کې نه نمو شرط ده نه تجارت او نه د کال تېرېدل. ﴿۳﴾ دریم: نصاب هغه دی چې په هغه سره خواست او فقر کول

ورته حرام دی بعض فقهاء رحمه الله وایي چي پنځوس درهمه یا دهغه د قیمت په اندازه شیء ولري او بعض فقهاء رحمه الله وایي چي نفقه دیوې ورځي اوشپې لري نو فقر کول ورته حرام دی ۰ فتاویٰ واحدی صفحہ ۳۰۹ جلد اول

داختري دوجوب شرطونه شپږ دی

﴿۱﴾ اول : مسلمان به وي پر کافرياندي اختری نه دی واجب .

﴿۲﴾ دوهم : مقیم به وي پر مسافر باندې اختری نه دی واجب .

﴿۳﴾ دریم : بالغ به وي پر نابالغه باندې اختری نه دی واجب .

﴿۴﴾ څلورم : ازاد به وي پر مریي باندې اختری نه دی واجب .

﴿۵﴾ پنځم : عاقل به وي پر لهوني باندې اختری نه دی واجب .

﴿۶﴾ شپږم : مالداره به وي پر مسکین باندې اختری نه دی واجب . بدائع الصنائع صفحہ ۶۳ جلد پنځم

درس سايي دوجوب شرطونه (۳) درې دي

﴿۱﴾ اول : : ازاد به وي .

﴿۲﴾ دوهم : مسلمان به وي .

﴿۳﴾ دريم : دنصاب په مقدار مالک به وي .

يادونه : دمولوي محمدخان مقبول صاحب نور کتابونه هم چاپ ته پرليکه دي ، چي دوه کتابه به يې ډېر ژر دچاپ په گڼه وپسولل سي .

يو کتاب په نامه رساله في الفرق والتعريف دی چي په دې کتاب کي داشياء تعريفات دي وږه رساله ده يعني درياب په کوزه کي دهر عالم اومتعلم لپاره گټور دهرې مدرسي ضرورت دهر کتابتون زينت دی همدانن يې تلاش وکړئ .

دوهم کتاب يې لس گڼگاري ډلي دا حاديثو په رڼا کي . داهم وږوکې رساله ده دهغه چا لپاره ډېره گټوره ده چاچي دتوبيي تکل کړی وي . هيله ده چي الله عزوجل مو تري مستفيد کاندې .

ستاسو په نيکو دعاگانو کي مومده پروئ . اداره
ددعاگانو په هيله حافظ فيض الله دمؤلف ورور .